

For fremskritt i Halden!

Budsjettforslag 2021 for Halden Kommune

Fremskrittspartiet

- en enklere hverdag

Innholdsfortegnelse

Satsningsområder – hovedpunkter	3
Det må ansettes eldreombud i Halden	5
P-avgifter reduseres – mer liv i byen	6
Nordsiden – gågaten åpnes opp	7
Nei til mer innvandring til Halden	8
Halden FrP satser på kirken	9
Svømmehallen i sentrum skal bygges!	10
Sentral/Felles.....	11
Næringspolitikk.....	11
Teknisk sektor	12
Kultur og idrett	12
Helse og omsorg	13
Undervisning og oppvekst.....	14
Halden FrPs endringer – Drift og investeringer 2021.....	15
Budsjettskjema 1A.....	16
Budsjettskjema 1B.....	17
Budsjettskjema B3	18
Budsjettskjema 2A	19
Budsjettskjema 2B	20
Forslag til vedtak.....	21

Satsningsområder – hovedpunkter

- ✓ **Massiv reduksjon av eiendomsskatten!**
- ✓ **Lønnsutgiftene må ned – midler til sluttpakker for ansatte!**
- ✓ **Full ansettelsesstopp i Halden Kommune!**
- ✓ **Politikerne tar for mye av kaka – reduksjoner i politikerhonorarer gir mer til barn og unge!**
- ✓ **Konkurransenutsetting gir store besparelser!**
- ✓ **Salg av eiendom gir penger i kassa!**
- ✓ **Kommunen krever inn for mye avgifter – økt fokus på selvkostprinsippet!**
- ✓ **Bedrede betingelser for sentrum – 1 times gratis parkering!**
- ✓ **Kirken må sikres bedre rammevilkår – 5 millioner tilføres!**
- ✓ **Salg av eiendom reduserer gjelden – reduserte renter!**
- ✓ **Gågatesystemet åpnes delvis for trafikk – den negative trenden på nordsiden må snus – 1 million til forprosjekt og 3 millioner til tiltak!**
- ✓ **De eldres forhold sikres ved innføring av eldreombud!**
- ✓ **Mer til fysioterapi for de eldre!**
- ✓ **Nei til nedleggelse av barnehager!**
- ✓ **Idretten er viktig - 1.3 millioner mer til lag og foreninger!**
- ✓ **Penger å spare på sosialhjelp – arbeid for trygd!**
- ✓ **Ingen bosetting av flyktninger i Halden – taket er nådd!**
- ✓ **Svømmehallen i sentrum skal bygges – midler avsettes!**

Hovedsatsninger 2021

Eiendomsskatten må avvikles i Halden

Mytene om eiendomsskatten er mange, men den mest feilslåtte er at kommunene er avhengig av denne skatten for å levere gode tjenester. Alle kommuner får overført penger fra staten for å drifte primærtjenestene og dersom en kommune ikke leverer gode tjenester til innbyggerne er det fordi de ikke har gjort en god nok jobb. Dette gjelder også for Halden.

Eiendomsskatten er en skatt som rammer usosialt og uavhengig av eiernes betalingsevne. Om man er arbeidsledig eller i en periode har lave inntekter, påløper eiendomsskatten som før. Eiendomsskatten er også en uakseptabel dobbeltbeskatning. Når man kjøper bolig så gjøres det med allerede beskattede midler. I tillegg inngår boligen som en del av grunnlaget for formueskatt. Med den bakgrunn har FrP besluttet at eiendomsskatten må avskaffes i Halden. Boliger skal ikke være et skatteobjekt!

Halden FrP har i alle år kjempet knallhardt for at eiendomsskatten i Halden må reduseres.

Halden FrP foreslår i dette budsjettet å massivt redusere eiendomsskatten. En reduksjon fra foreslåtte 4 promille til 2,5 promille for boligeiendommer, og fra 7 promille til 4 promille for nærings-eiendommer. Dette gjøres som en start, og i løpet av en fireårs periode vil Halden FrP garantere at vi skal avvikle eiendomsskatten i sin helhet dersom Halden FrP kommer i posisjon i Halden Kommune. Allerede i 2021 vil dette representere tusenvis av kroner i besparelser for mange boligeiere i Halden.

Kr. 30 millioner reduksjon i 2021!

Hovedsatsninger 2021

Det må ansettes eldreombud i Halden

Halden FrP mener at det må avsettes midler til et eldreombud i kommunen. Eldreombudet skal ha fokus på eldre, pasienter og brukere av de kommunale helsetjenester som retter seg mot eldre.

Målet er at eldreombudet skal bidra til å styrke kvaliteten i eldreomsorgen. Ombudet skal legge vekt på ensomhet og vold mot eldre, og ombudet skal bidra til å sikre at eldre i Halden kommune får de tjenestene de har krav på.

Halden FrP har i en årrekke fremmet forslag om et slikt ombud. Grunnen til at det er behov for dette er at når det gjelder eldreomsorgen, så er dette et kommunalt ansvarsområde med kommunal finansiering. Eldreomsorgen vil derfor konkurrere med en rekke andre gode tiltak om budsjettpostene, og det er ikke sikkert at alle i denne gruppen makter å få sin stemme hørt i konkurranse med andre sterke pressgrupper. Det kan dermed være risiko for at kommunen unnlater å yte de lovpålagte tjenester uten at noen får høre om det.

Dette blir det viktigste arbeidet for eldreombudet i Halden, og vi ønsker at funksjonen skal være så åpen og tilgjengelig som mulig slik at alle eldre i Halden skal få sin stemme hørt og få de tjenester man har krav på.

Hovedsatsninger 2021

P-avgifter reduseres – mer liv i byen

Den kommunale praksisen med innkreving av skyhøye parkeringsavgifter er sterkt konkurransevridende og urettferdig! I tillegg er den upraktisk og irriterende for besøkende til sentrum. Områdene ved Tista Senter og Høvleriet har hundrevis av gratis parkeringsplasser, mens de som ønsker å benytte forretninger og restauranter på Nord- og Sydsiden må betale parkeringsavgifter. Og avgiftssatsen har økt voldsomt de senere år.

Dette medfører at det naturligvis er vanskeligere å drive forretninger i sentrum. Halden FrP ønsker et levende sentrum, og at rammebetingelsene for de som satser og driver i byen vår skal være så like som mulig.

Corona-tiltak med gratis 1-times parkering viste god effekt. Ved å gjøre dette permanent vil vi legge til rette for at kunder og besøkende til forretninger, kontorer og restauranter i sentrum kan sette fra seg bilen i en kortere periode uten å måtte betale for det. Det vil være både velkomment og praktisk for kundene. En fin gest fra kommunen.

Samtidig må det være en avgift for de som vil parkere bilen hele dagen. Dette er viktig for å sikre at ikke personer som arbeider i sentrum setter fra seg bilen hele dagen på parkeringsplasser som bør ha en viss rullering for å sikre at det er ledige plasser til de som ønsker å besøke og benytte de tilbud som finnes i sentrum. De som vil parkere bilen hele dagen kan derfor finne andre alternativer litt lengre unna, slik at de mest attraktive parkeringsplassene blir forbeholdt besøkende.

Halden FrP videre satse videre på ordninger med boligsoneparkering, slik at det ikke blir for kostbart for de som bor i sentrum å finne plass til å parkere sin bil. Dersom man ønsker at innbyggerne skal bo i sentrum, må slike ordninger forefinnes, da mange av leilighetene i eldre sentrumsgårder ikke har egen parkeringsplass. På denne måten bidrar Halden FrP med vår politikk til et mer levende sentrum.

Hovedsatsninger 2021

Nordsiden – gågaten åpnes opp

Halden kommune har igangsatt et arbeid med «områdeløft Nordsiden» som har som formål å øke aktiviteten og attraktiviteten på Nordsiden. Halden FrP støtter dette arbeidet, og er positive til etablering av en rekke publikumsrettede aktiviteter i gamle Halden Storsenter som kommunen nå har kjøpt.

I takt med at handelsmønsteret er endret som følge av de store aktørene som nå er etablert på Tista-senter og Høvleri-området, samt konkurranse fra netthandel, er gågaten slik vi kjenner den mindre aktuell som et rent handelsområde. Det er vanskelig å se for seg at gågaten igjen skal bli Haldensernes viktigste handlegate.

Denne utviklingen må vi ta inn over oss, og det er viktig at kommunen legger til rette for også annen aktivitet på Nordsiden. Vi snakker om både boliger og tjenesteytende næringer som har behov for lokaler. I forbindelse med dette må det svært omfattende gågatesystemet åpnes opp. Det må etableres tverrforbindelser, og selve gågaten reduseres.

Ved en åpning av gågatesystemet vil det også kunne bli etablert mange korttids parkeringsplasser som vil gjøre det enklere for næringsdrivende å etablere seg.

Halden FrP foreslår at gågaten for fremtiden skal begrenses til kvartalene som starter med Berg Sparebank sydfra og avsluttes ved gamle bokhandler Andersen og Finsrud-gården mot nord. Halden FrP synes det er en spennende tanke om dette partiet av gågaten kan glasses inn slik at det blir attraktive for publikumsaktiviteter hele året. Her kan man tenke seg både kafeteria og annen publikumsrettet virksomhet. Det bevilges kr 1 million til et forprosjekt på utvikling av det nye gågatemiljøet, samt 3 millioner til investeringsmidler for tiltak.

Hovedsatsninger 2021

Nei til mer innvandring til Halden

Som for de fleste kommuner i landet vårt, har Halden problemer med den til tider ukontrollerte innvandringen som har skjedd til vårt land.

For Haldens sin del er kanskje problemene forsterket, da boligmarkedet i Halden som kjent er rimelig sammenliknet med mange andre kommuner i det sentrale Østlandsområdet. Dette gjør at Halden får en stor tilflytting fra befolkningsgrupper som har lavere og midlere økonomisk bæreevne, og således forholdsmessig flere som belaster de kommunale bidragsbudsjetter.

Halden FrP anser at kommunen og Halden-samfunnet har tatt imot så mange innvandrere at bremsen må settes inn for å sikre bærekraften i integreringen.

Med denne bakgrunn vil Halden FrP si nei til ytterligere bosetting av innvandrere i Halden. Dette gjelder for 2020 og hele kommunevalgperioden. Vi anser at oppgaven med å integrere de som allerede er ankommet må løses til tilfredsstillende nivåer før ytterligere bosetting kan finne sted. Før Halden FrP kan akseptere ytterligere innvandring til Halden, forlanger vi at NAV må garantere får at de som ankommer blir plassert i arbeid slik at de kan være selvforsørgende og på den måten bli integrert i samfunnet.

Halden FrP vil også sette et kraftig søkelys på radikaliserings i de muslimske miljøene. Vi vil ikke akseptere utviklingen av parallelle samfunn som praktiserer egne lover og regler i vår by. Kartlegging av eventuell uønsket utvikling i denne retningen må tas på alvor, og flere kommunale instanser må være involvert i arbeidet.

Hovedsatsninger 2021

Halden FrP satser på kirken

Kirken er og har alltid vært et satsningsområde for FrP.

Samfunnet må i større grad verdsette det viktige arbeidet Kirken og kristelige miljøer bidrar med i samfunnet. Halden FrP er det eneste partiet i Halden som omsetter ord til handling og reelle økninger i bevilningene til kirken. Vi tilfører kirken kr 2.500.000,- i ekstra midler, som Kirken selv får forføyge over.

Samtidig vil Halden FrP medvirke til at våre kirkegårder har tilstrekkelig med plass, og de må holdes i skikkelig stand. Det kan ikke aksepteres at kirkegårdene er preget av manglende vedlikehold.

Halden FrP ønsker derfor at samarbeidet mellom kommunen og Kirkelig fellesråd tas til nye høyder i Halden, på en slik måte at kommunen blir en medspiller fremfor en motspiller når behovene gjennomgås og skal finansieres.

Hovedsatsninger 2021

Svømmehallen i sentrum skal bygges!

Halden FrP er skuffet over at satsningen på et sentrumsbasert svømmeanlegg til glede for innbyggerne og svømmeklubben, foreslås avvirket.

Halden FrP vil derfor legge inn nødvendige midler til videre arbeide med prosjektet. Halden FrP ønsker derfor å legge inn 180 millioner kroner i økonomiplanen for 2023.

Det foreligger interessante mulighetsstudier for lokalisering, og Halden FrP vil delta i dette arbeidet slik at sluttresultatet blir best mulig.

Sentral/Felles

- Rapporter viser at kommunal sektor har et massivt effektiviseringspotensial. Halden FrP ønsker ytterligere fokus på lønnsmassen og ber rådmannen intensivere nedbemanningen. Det avsettes MNOK 5 til sluttpakker for ansatte. Vi forventer 10 millioner i innsparinger som følge av tiltaket.
- Eiendomsskatten reduseres massivt i Halden FrPs budsjettopplegg. Hele 30 millioner i reduksjon i forhold til kommunedirektørens forslag.
- Noen få sentrale politikere kan smile bredt over de svært høye politikergodtgjørelsene i Halden – det er rom for store besparelser. FrP foreslår 20 % generelt kutt i alle politiske godtgjørelser. De sparte midlene, kr. 1.050.000,- overføres til barn og unge i lag og foreninger.
- Det igangsettes tiltak med tanke på konkurranseutsetting av kommunale virksomheter, og offentlig/privat samarbeid (OPS) skal vurderes ved investeringer. Rådmannen gis fullmakt til å implementere endringen.
- Kommunen har mange eiendommer som man pr i dag ikke benytter. Disse bør selges for å få redusert kommunens gjeld. Vi nevner spesielt flere eiendommer som tidligere er benyttet som skoler men som nå står brakk og forfaller. Formannskapet pålegges og iverksette salgsprosesser, og det budsjetteres med inntekter på 15 millioner kroner.
- Det blir ingen ytterligere bosetting av flyktninger i Halden med FrPs budsjett. Generell innsparing på kr. 1.000.000 på dette feltet.
- Det skal nedsettes et utvalg for kritisk gjennomgang av kommunens skatter, avgifter og gebyrer. Utvalget skal særlig fokusere på etterlevelse av selvkostprinsippet.

Næringspolitikk

- Det er avgjørende at byen igjen kommer på banen i forhold til næringsutvikling og etablering av nye arbeidsplasser i byen. NCE-arbeidet i kunnskapsparken må stimuleres i størst mulig grad, i samarbeid med eksisterende næringsliv og høgskolen.
- Skjenketidene utvides til lovens maksimum umiddelbart, slik at serveringsnæringen får gode rammebetingelser. Dette er viktig for et levende sentrum.
- Ordningen med 1 times gratisparkering i sentrum gjøres permanent. Anslått kostnad 4 millioner kroner.
- Gågatesystemet må åpnes. Det vedtas å etablere tverrforbindelser og delvis åpning for biltrafikk etter skissen i vedlegg. Dette må gjøres for å stimulere til mer aktivitet på Nordsiden. Det avsettes kr 3.000.000,- i investeringsmidler til dette.
- Det avsettes kr 1.000.000 i driftsmidler for forprosjekt for sentrumsutvikling av Nordsiden.

- Det igangsettes rullering av sentrumsplanen slik at denne blir oppdatert og aktuell.
- Ordningen med økt mulighet for serveringssteder til å anlegge uteserveringer på kommunal veigrunn skal gjøres permanent. Vi ønsker mer tilrettelegging for serveringsstedene som igjen gir bedre tilbud til våre innbyggere og turister.

Teknisk sektor

- Konkurransetsetting vil gi en reduksjon av generelle driftsutgifter. Kostnadsreduksjon kr 10 000 000,-. Ingen kjøp av anleggsmaskiner i kommunal regi da tjenestene forutsettes konkurransutsatt i Halden. Her spares millioner av investeringsmidler.
- Rapporter viser at Halden kommune har et etterslep på vedlikehold av bygninger på betydelige beløp. Dette forringer fellesskapets verdier og kan ikke aksepteres. Mange sentrale kommunale eiendommer ser ikke ut og er en skam for vår by og kommunen. Halden FrP vil over en tre-års periode ta inn etterslepet og bevilger i 2020 kr. 5.000.000 i vedlikeholdsmidler ut over hva som er foreslått av kommunedirektøren.
- Halden Havn i dagens form avvikles og overføres Teknisk. Tilbakeføringen av Mølen til kommunen reverseres, slik at denne igjen tilfaller HBU for fornuftig byutvikling. Det kan ikke aksepteres at slike områder ligger brakk!
- Kommunens parkanlegg må forskjønnes. Det avsettes kr. 1.000.000,- til formålet.
- Halden FrP vil intensivere satsningen på nett og fiber til distriktene. Kr. 2.000.000 tilføres i investeringsmidler.

Kultur og idrett

- FrP har tro på det frivillige kulturarbeid fremfor kommunal pampekultur. Kroner 1.000.000,- ekstra til lag og foreninger. Kr 1.050.000 dekkes fra politikernes godtgjørelser.
- Amcar-miljøet i Halden skal støttes. Det kan ikke aksepteres at kommunen legger hinder for aktivitetene som arrangeres i regi av klubben. Halden FrP vil være positive til søknader fra Amcar-klubben.
- Det bevilges kr. 500.000 ekstra til kulturskolen og skolekorpene. Med dette blir det ingen reduksjon av kulturskolens virksomhet, og korpene får bedre forhold.
- Forlenget kommunal støtte til blåseensemblet vurderes i god tid før inngått kontrakt utløper, samtidig som støtte til Allsang på Grensen og Opera må vurderes tilsvarende.
- Fredriksten festning har hatt en fantastisk utvikling som arena for store arrangementer som kommer byens innbyggere og næringsliv til gode. Halden Kommune skal aktivt støtte opp om aktuelle aktiviteter i festningen og fortsette satsningen på Halden som arrangementsby.

- Kulturutvalget tilføres ekstra kr 500.000 i frie midler som utvalget disponerer til gode formål innenfor sektoren. Det forutsettes at dette er prosjektstøtte til arrangement som anses å ha et bredt publikum, som for eksempel initiativ rund Arbeidersamfundet, Allsang, Amcar, skolekorpene og liknende.
- Arbeidet med idrettsarena og svømmehall fortsetter. Halden FrP vil satse på svømmehall i sentrum og vil i vår økonomiplan legge inn 180 millioner kroner for realisering.

Helse og omsorg

- Sosialhjelp reduseres gjennom strengere krav for tildeling til mottakere. Kostnadsreduksjon 4.000.000,-. Det forutsettes at prinsippet arbeid for stønad skal gjøres gjeldende fullstendig og uten opphold. Ingen med arbeidsevne kan forvente å motta stønad uten å stille sin arbeidskraft til disposisjon!
- Konkurransesponering av sektoren vil være av avgjørende betydning for å få til en forsvarlig drift i fremtiden. Effekt kr 10.000.000,- samlet for kommunen.
- Det er helt essensielt for FrP at våre seniorer får mulighet til å fatte egne valg på de tjenester de er avhengige av for en verdig tilværelse. Private aktører må derfor få mulighet til å yte sine tjenester innen denne sektoren.
- Halden FrP vil fortsatt slåss for en etablering av et eldreombud, og dette er med i budsjettet med kr. 700.000,-.
- Halden FrP mener at kommunen i større grad må lytte til Eldrerådets innspill for å ivareta denne gruppens forhold i Halden. Det avsettes dermed kr. 100.000,- i driftsmidler til Eldrerådet, som blant annet kan brukes til Eldres Dag.
- Eldrerådet har gitt innspill om at fysioterapifunksjonen som tilbys de eldre ikke er tilstrekkelig. Det avsettes kr. 1.000.000,- ekstra midler til fysioterapi for eldre.
- Det avsettes ekstra midler for aktivtører for eldre i Halden. Her er det et stort udekket behov. Frivilligheten i Halden er stor, og kommunen må bidra med å legge til rette for og koordinere frivillig innsats mot eldre. Dette kan være besøksvenner med hund eller andre typer frivillige bidrag. Kr. 250.000,- avsettes i ekstra midler.
- Store kutt i avlastningstilbud for tyngende omsorgsarbeid er uakseptabelt. Halden FrP tilfører derfor kr 1.500.000 mer enn hva kommunedirektøren foreslår.
- Det innføres en ordning med «Frikort» for enslige på minstepensjon eller laveste sats på ufør på kr. 5.000,- pr år. Retningslinjene for denne ordningen utarbeides av administrasjonen. Ordninger medfører en utgift for kommunen på ca 7.000.000,- årlig.
- Revmatikernes behov for varmtvannsbasseng må tas på alvor. Ingen reduksjoner i tilbud eller økt brukerbetaling kan aksepteres.

Undervisning og oppvekst

- Videre utbygging av barnehager skal skje i privat regi. Det bygges ingen nye kommunale barnehager.
- Karrestand og Bjørklund barnehager nedlegges ikke. Halden FrP avsetter midler til videre drift.
- Administrasjonen bes besørge at tildelinger av driftstilskudd til private barnehager gjøres etter lover og forskrifter, slik at det ikke på nytt oppstår konflikter med de private barnehagene. Det avsettes 5 millioner ekstra for korrekt avregning.
- Det avsettes kr 2.000.000,- ekstra til læremidler i skolen.
- Det skal ikke innføres 1-10 skole i Halden. Halden FrP mener det er uheldig å blande så vidt ulike aldersgrupper. Rødsberg Ungdomsskole vil dermed bestå i Halden FrPs budsjettopplegg.
- Skoleskyss for Os-elevene skal fortsatt håndteres og bekostes av kommunen. Midler avsettes i budsjettet!

Kirken

- Kirken er et satsningsområde for FrP. Halden FrP tilfører kirken kr 2.500.000,- i ekstra midler, som Kirken selv får forføye over.
- Det forutsettes at pengene disponeres også til å holde kirkegårdene i god forfatning.

Halden FrPs endringer – Drift og investeringer 2021

Driftsbudsjettet - endring/tillegg:	
Post	Endring
Inntekter:	
Eiendomsskatt - reduksjon til 2,5 promille bolig	kr -14 200 000
Eiendomsskatt - reduksjon til 4 promille næring	kr -16 300 000
Parkeringsavgifter (1 times gratis p-tid samt reduksjon takst)	kr -4 000 000
Netto effekt inntekter	kr -34 500 000
Utgifter:	
Generelt lønnskutt	kr -10 000 000
Sosialhjelp (intensivering arbeid for trygd)	kr -4 000 000
Reduksjon flyktninger	kr -3 000 000
Fond for sluttpakker	kr 5 000 000
Ansettelse av eldreombud	kr 700 000
Konkurransetsetting - generell innsparing helse & sosial	kr -10 000 000
Konkurransetsetting - generell innsparing teknisk	kr -10 000 000
Ekstra drift til drift av park og grøntarealer	kr 1 000 000
Ekstra støtte kulturskolen og korpsene	kr 500 000
Generell støtte til lag og foreninger - økning	kr 1 000 000
Tilleggsbevilling kirken	kr 2 500 000
Forprosjekt - sentrumsutvikling Nordsiden	kr 1 000 000
Bygningsvedlikehold - etterslep	kr 5 000 000
Styrking fysioterapi for eldre	kr 1 000 000
Kutt reverseres - Avlastning helg/kveld reverseres	kr 1 500 000
Aktivtører for eldre	kr 250 000
Driftstilskudd eldrerådet - eldredagen	kr 100 000
Reduksjon politikergodgjørelse	kr -1 050 000
Frikort for enslige minstepensjonister	kr 7 000 000
Til disposisjon for kulturutvalget	kr 500 000
Skoleskyss Os	kr 1 500 000
Utredningsprosjekt Atomlagringsanlegg i Halden	kr 1 000 000
Ekstra bevilgning private barnehager	kr 5 000 000
Ingen nedleggelse av Karrestad og Bjørklund	kr 3 200 000
Ekstra til læremidler i skolen	kr 2 000 000
Netto effekt utgifter	kr 1 700 000
Netto Halden Kommune	kr -36 200 000
Investeringsbudsjettet - endring/tillegg:	
Gågatesystemet åpning - ny	kr 3 000 000
Økt satsning nett/fiber i distriktene	kr 2 000 000
Svømmehall i sentrum - forprosjekt	kr 5 000 000
Økt salg av eiendommer	kr -15 000 000
Netto investeringer	kr -5 000 000

Budsjettskjema 1A

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021
Rammetilskudd	-955 410 216	-985 108 000	-1 015 713 288
Inntekts- og formuesskatt	-767 877 347	-795 573 000	-825 505 000
Eiendomsskatt	-79 260 466	-69 341 000	-43 941 140
Andre generelle driftsinntekter	-5 199 164	-4 184 000	-3 950 000
Sum generelle driftsinntekter	-1 807 747 193	-1 854 206 000	-1 889 109 428
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 628 500 524	1 675 958 179	1 686 535 667
Avskrivninger	115 642 002	115 612 803	115 612 803
Sum netto driftsutgifter	1 744 142 526	1 791 570 982	1 802 148 470
Brutto driftsresultat	-63 604 668	-62 635 018	-86 960 958
Renteinntekter	-10 917 954	-8 400 000	-8 900 000
Utbytter	-9 722 098	-5 000 000	0
Renteutgifter	68 543 115	80 887 281	85 841 744
Avdrag på lån	84 841 190	103 283 000	124 807 101
Netto finansutgifter	132 744 253	170 770 281	201 748 845
Motpost avskrivninger	-115 642 002	-115 612 803	-115 612 803
Netto driftsresultat	-46 502 417	-7 477 540	-824 916
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	610 582	5 000 000	6 750 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-9 381 003	-6 522 266	-6 522 266
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	36 300 000	9 000 000	597 182
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	27 529 579	7 477 734	824 916
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-18 972 838	194	0

Budsjettskjema 1B

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021
Fellesområder	25 626	0	0
Sentraladministrasjon	90 280 117	90 589 364	99 836 975
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	675 639 116	692 960 132	707 153 301
Kommunalavdeling Helse og mestring	623 060 079	653 692 767	666 129 960
Kommunalavdeling Teknisk	86 895 893	101 949 020	86 724 270
Fellesfunksjoner	165 136 290	95 066 428	87 998 030
VAR og Havn	972 935	0	0
Samfunn og samskaping	177 269 452	176 748 286	173 741 412
Sum bevilgninger drift, netto	1 819 279 507	1 811 005 997	1 821 583 948
Herav:			
Avskrivinger	115 642 002	115 612 803	115 612 803
Netto renteutgifter og -inntekter	24 245 737	25 887 281	25 887 744
Avdrag på lån	32 500	70 000	70 000
Overføring til investering	609 065	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-9 401 274	-6 522 266	-6 522 266
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	59 650 953	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 628 500 524	1 675 958 179	1 686 535 667

Budsjettskjema B3

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021
Rammetilskudd	-955 410 216	-985 108 000	-1 015 713 288
Inntekts- og formuesskatt	-767 877 347	-795 573 000	-825 505 000
Eiendomsskatt	-79 260 466	-69 341 000	-43 941 140
Andre skatteinntekter	-46 113	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-108 995 995	-52 915 813	-52 923 431
Overføringer og tilskudd fra andre	-287 945 895	-237 477 167	-242 358 679
Brukerbetalinger	-63 421 797	-67 464 481	-68 691 674
Salgs- og leieinntekter	-267 742 114	-276 519 257	-261 180 975
Sum driftsinntekter	-2 530 699 944	-2 484 398 718	-2 510 314 187
Lønnsutgifter	1 181 012 370	1 163 787 623	1 177 852 246
Sosiale utgifter	320 665 697	331 656 806	329 359 105
Kjøp av varer og tjenester	675 298 607	654 669 914	642 969 662
Overføringer og tilskudd til andre	174 513 192	156 036 554	157 559 413
Avskrivninger	115 642 002	115 612 803	115 612 803
Sum driftsutgifter	2 467 131 867	2 421 763 700	2 423 353 229
Brutto driftsresultat	-63 568 077	-62 635 018	-86 960 958
Renteinntekter	-10 917 954	-8 400 000	-8 900 000
Utbytter	-9 722 098	-5 000 000	0
Renteutgifter	68 543 115	80 887 281	85 841 744
Avdrag på lån	84 841 190	103 283 000	124 807 101
Netto finansutgifter	132 744 253	170 770 281	201 748 845
Motpost avskrivninger	-115 642 002	-115 612 803	-115 612 803
Netto driftsresultat	-46 465 826	-7 477 540	-824 916
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	610 582	5 000 000	6 750 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-9 381 003	-6 522 266	-6 522 266
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	36 300 000	9 000 000	597 182
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	27 529 579	7 477 734	824 916
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-18 936 247	194	0

Budsjettskjema 2A

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021
Investeringer i varige driftsmidler	413 175	625 728	741 060	633 951
Tilskudd til andres investeringer	3 567	0	840	4 680
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 720	1 050	1 050	1 050
Utlån av egne midler	48 277	70 000	70 000	70 000
Avdrag på lån	18 128	19 500	19 500	21 000
Sum investeringsutgifter	485 867	716 278	832 450	730 681
Kompensasjon for merverdiavgift	-44 239	-55 377	-73 299	-76 295
Tilskudd fra andre	-179 205	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 139	-10 000	-10 000	-34 600
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-22 888	-19 500	-19 500	-21 000
Bruk av lån	-236 976	-635 121	-733 371	-594 795
Sum investeringsinntekter	-487 446	-719 998	-836 170	-726 690
Videreutlån	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift	-611	-5 000	-5 000	-11 191
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	5 397	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-1 087	9 000	9 000	7 200
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	3 699	4 000	4 000	-3 991
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	2 120	281	280	0

Budsjettskjema 2B

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)				
	Regnskap 20	Oppr. budsjet	Rev. budsjet	Øk.plan 2021
Fellesområde	0	1 300	2 800	0
Sentraladministrasjon	946	940	2 440	17 440
Kommunalavdeling	5 500	13 342	13 740	14 500
Kommunalavdeling	69 954	11 956	60 979	25 650
Kommunalavdeling	86 320	285 399	317 914	320 861
Fellesfunksjoner	0	1 750	4 500	0
VAR og Havn	184 993	306 242	328 600	247 500
Samfunn og kultur	919	4 950	10 087	8 000
Org. oppsett	64 854	0	0	0
Sum 2B	413 486	625 878	741 060	633 951

Forslag til vedtak

1. Halden FrPs budsjettforslag for 2021 vedtas i henhold til Budsjettskjema 1A, 1B, 2A, 2B og B3 samt herværende budsjettdokument.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere ressursene innenfor hvert område i budsjettskjema 1B. I tillegg gis Kommunedirektøren fullmakt til å justere budsjettet mellom områdene i budsjettskjema 1B når det gjelder justeringsbehov av teknisk karakter, og som ikke påvirker tjenestene eller tjenestetilbudet. Øvrige omfordelinger mellom sektorene legges frem for formannskap og kommunestyre etter innstilling fra Kommunedirektøren.
3. Kommunedirektøren skal påse at rammer og vedtak følges opp og rapporterer månedlig sektorenes økonomi til formannskap og kommunestyre. Kommunedirektøren pålegges videre en forsterket rapportering hvert tertial i hht. rapporteringsrutiner.
4. Formannskapet disponerer investeringsbudsjettet, innenfor tildelt ramme, i henhold til budsjettskjema 2B.
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån på til sammen 600,795 millioner kr. VAR-lån utgjør 247.000 millioner kr av den totale lånesummen. Lånene avdras med en vektet avdragstid sett opp mot objektenes levetid. Startlån utgjør 70 millioner kr av den totale lånesummen og tas opp i henhold til Husbankens retningslinjer, primært med en avdragstid på 20 år.
7. Trekkrettighet i bank beholdes på 150 millioner kr i 2021.
8. Halden kommune skriver ut eiendomsskatt på faste eiendommer, inkludert tomter, i hele Halden kommune for skatteåret 2021 jf. eiendomsskattelovens §§2 og 3 bokstav a. Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4). Det skrives også ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med tre syvendedeler til fire syvendedeler i 2021 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punkt). Halden kommunestyre vedtok at kommunen gjennomfører alminnelig omtaksring for eiendomsskatt i 2020 for samtlige faste eiendommer jf. eskl. § 8-a-3 nr. 2 med virkning fra skatteåret 2021. Formannskapet vedtok i møte 30.04.20 at man for 2021 skulle bruke Skatteetatens formuesverdier/boligverdi som grunnlag for boligeiendommer, og at eiendommer som ikke har dette skal takseres av kommunen. Denne omtaksringen er pågående, og nye takster iverksettes fra skatteåret 2021. For utskriving av skatt på boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette

er beregnet jf. eskl. § 8 C-1. For øvrige faste eiendommer gjennomføres allmenn kommunal taksering jf. eskl. § 8 A-2 og 8 A-3. Det tas således forbehold om justering av skattesatsene, bunnfradrag og øvrige bestemmelser foreslått nedenfor i forhold til nye eiendomsskattetakster etter fullført omtaksering.

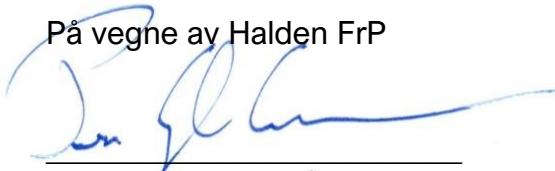
For øvrig gjelder (jf. eiendomsskattelovens § 10) følgende for utskrivningen av eiendomsskatt for året 2021:

- a) Med de unntak som er nevnt under skal skattesatsen etter eskl. § 11 være 4 promille av den fastsatte takstverdien.
 - b) Med hjemmel i eskl. § 12, bokstav a, skal skattesatsen for «bustadelen i eiedomar med sjølvstendige bustaddelar» og fritidseiendommer være 2,5 promille av takstverdien. Ubebygde tomter beskattes med 4 promille av takstverdien jf. eskl. § 12, bokstav b.
 - c) I tillegg gis etter eskl. § 11, annet ledd, et bunnfradrag på 250 000 kr for hver selvstendig boenhet i boliger (herunder fritidseiendommer) i faste eiendommer.
 - d) Etter eskl. § 7 kan som tidligere, etter nærmere søknad og vedtak for den enkelte eiendom, fritas eiendommer etter dennes bokstav a) «eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten» og dennes bokstav b) «bygning som har historisk verdi».
 - e) Etter eskl. § 5, bokstav a, fritas eiendom som Staten eier så langt eiendommen har historiske bygg eller anlegg gjennom fredningsvedtak jf. Lov om kulturminner.
 - f) Etter eskl. § 5, bokstav h, skal fritas «eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk». For slike eiendommer gjelder dog at det skal svares eiendomsskatt for våningshus, kårbolig, med garasjer og uthus, og passende tomt. Eiendomsskatten for dette svares etter samme satser og regler som for boligeiendommer.
 - g) Kommunens skattetakstvedtekter.
9. De gebyrsatser som fremkommer i gebyrregulativer/forskrifter som er vedlagt dette dokument vedtas, med unntak for de forhold, vedtak og instruksjoner som følger av herværende budsjettdokument.
 10. Kommunale avgifter skrives ut i 4 terminer i 2021, med forfall 20. mars, 20. mai, 20. september og 20. november.
 11. Eiendomsskatten skrives ut samtidig med kommunale avgifter.

12. Fastleddsavgifter vedtas avvirket. Rådmannen bes komme opp med en plan for avviklingen.
13. Det nedsettes et utvalg for gjennomgang av kommunens avgifter og gebyrer med særlig fokus på etterlevelse av selvkostprinsippet.
14. Rådmannen instrueres om å omgående starte iverksettelse av verbaldelen av Halden FrP's budsjettforslag for 2021. Det rapporteres punktvis og fortløpende til Formannskapet på enkeltpunktene i budsjettforslaget.

Halden, 3. Desember 2020

På vegne av Halden FrP

Per Egil Evensen
gruppeleder
